

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3029/2566

พันตำรวจโท ว. โจทก์ นาง ภ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1373, ป.พ.พ. มาตรา 1474, ป.พ.พ. มาตรา 1532

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อจำเลยรับว่าที่ดินพิพาทจำเลยมีชื่อถือกรรมสิทธิ์แทนบุคคลอื่น จำเลยจึงไม่อาจยกข้อสันนิษฐานตาม ป.พ.พ. มาตรา 1373 ขึ้นอ้างได้ โจทก์อ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นสินสมรสย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าเป็นสินสมรสตาม ป.พ.พ. มาตรา 1474 วรรคสอง จำเลยปฏิเสธว่าไม่ใช่สินสมรส จำเลยจึงมีภาระการพิสูจน์ การจัดการแบ่งทรัพย์สินของสามีภริยาในกรณีที่มีการฟ้องหย่ากัน ป.พ.พ. มาตรา 1532 (ข) บัญญัติว่า "ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า" คดีนี้เป็นฟ้องให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของสามีภริยาเมื่อมีการหย่ากันแล้วโดยคำพิพากษาของศาล จึงต้องบังคับตามมาตรา 1532 (ข) กล่าวคือ ในส่วนของการบังคับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้น ให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า การพิจารณาการได้มาเกี่ยวกับสินสมรสจึงต้องพิจารณามาตรา 1532 (ข) ประกอบด้วย โดยหากเป็นกรณีที่มีการหย่าโดยคำพิพากษา ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาในระหว่างสมรสที่จะเป็นสินสมรสจะต้องได้มาอย่างช้าสุดไม่เกินวันฟ้องหย่า จำเลยฟ้องหย่าโจทก์วันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 จำเลยจดทะเบียนรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 20691 เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2558 ส่วนที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 53456 จำเลยจดทะเบียนรับโอนมาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 อันเป็นการได้รับโอนมาภายหลังจากวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 ซึ่งเป็นวันที่จำเลยยื่นฟ้องหย่าโจทก์แล้ว และทางนำสืบของโจทก์ไม่สามารถรับฟังได้ว่าจำเลยนำเงินที่เป็นสินสมรสไปชำระค่าที่ดิน เมื่อที่ดินพิพาททั้งสองแปลงนี้จำเลยได้มาภายหลังวันที่ฟ้องหย่า จึงไม่เป็นสินสมรสของจำเลยกับโจทก์ตามมาตรา 1574 (1) ประกอบมาตรา 1532 (ข) โจทก์จึงไม่มีสิทธิขอแบ่งที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 20691 และเลขที่ 53456 จากจำเลย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการขายที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย และให้จำเลยแบ่งสินสมรสที่ดิน 9 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 3 งาน 13 ตารางวา ซึ่งจำเลยนำไปแบ่งในนามเดิมอีก 7 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 58052 ถึง 58058 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 43 ตารางวา ให้แก่โจทก์ทั้งหนึ่ง หากไม่สามารถตกลงกันได้ให้นำออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งปันกัน จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยแบ่งที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 3 งาน 13 ตารางวา ซึ่งจำเลยได้แบ่งแยกเป็นที่ดิน 7 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 58052 ถึง 58058 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 43 ตารางวา ให้แก่โจทก์ทั้งหนึ่ง หากไม่สามารถตกลงกันได้ให้นำทรัพย์สินดังกล่าวออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งแก่โจทก์ทั้งหนึ่ง หากสภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้กระทำได้ ให้

จำเลยขอใช้ราคาทรัพย์สินกึ่งหนึ่งของทรัพย์สินที่ไม่สามารถแบ่งได้ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ เฉพาะค่าขึ้นศาลให้จำเลยรับผิดชอบเพียงเท่าทุนทรัพย์สินที่โจทก์ชนะคดี โดยกำหนดค่าทนายความ 15,000 บาท ค่าขออื่นให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยแบ่งที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (ซึ่งเป็นแปลงคง) และที่ดินโฉนดเลขที่ 58052, 58053, 58054, 58056, 58057 และ 58058 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นที่ดินที่จำเลยได้แบ่งในนามเดิมออกมาจากที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่ง โดยให้โจทก์และจำเลยตกลงกันเองก่อน หากไม่สามารถตกลงกันได้ให้นำที่ดินดังกล่าวออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่ง ยกคำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่ให้จำเลยแบ่งที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย และที่ดินโฉนดเลขที่ 58055 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่ง และหากสภาพแห่งหนึ่งไม่เปิดช่องให้กระทำได้ ให้จำเลยขอใช้ราคาทรัพย์สินกึ่งหนึ่งของทรัพย์สินที่ไม่สามารถแบ่งได้ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมีได้โต้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติในเบื้องต้นได้ว่า โจทก์และจำเลยจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2549 ต่อมาวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 จำเลยฟ้องหย่าโจทก์ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้หย่าเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2559 และคดีถึงที่สุดเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559 โดยจำเลยไปจดทะเบียนหย่าที่สำนักทะเบียนอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559 สำหรับที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ที่มีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์นั้นได้มาเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2558 แล้วมีการแบ่งที่ดินในนามเดิมออกไปอีก 7 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 58052 ถึง 58058 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่มีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์นั้นได้มาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 ต่อมาวันที่ 28 มีนาคม 2559 จำเลยขายที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ให้แก่นายสุวัฒน์ และวันที่ 18 ตุลาคม 2562 จำเลยขายที่ดินโฉนดเลขที่ 58055 ให้แก่นางสาวปราณปรียา โดยการขายทั้งสองครั้งนั้นไม่ได้รับความยินยอมจากโจทก์ ส่วนโจทก์เคยต้องโทษจำคุกอยู่ที่เรือนจำกลางจังหวัดเชียงราย ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึงเดือนตุลาคม 2561 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อแรกว่า จำเลยมีการกระการพิสูจน์ว่าที่ดินพิพาทเป็นของนางรัตนา กับร้อยตำรวจตรีโอภาส มารดาและพี่ชายจำเลยหรือไม่ เห็นว่า จำเลยยอมรับข้อเท็จจริงแล้วว่าจำเลยมีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2558 ซึ่งต่อมามีการแบ่งในนามเดิมออกไปอีก 7 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 58052 ถึง 58058 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และจำเลยมีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 แต่จำเลยอ้างว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของนางรัตนาและร้อยตำรวจตรีโอภาสซึ่งเป็นมารดาและพี่ชายจำเลย โดยบุคคลทั้งสองร่วมกันซื้อที่ดินมาจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่เพื่อความสะดวกในการทำนิติกรรม จึงให้จดทะเบียนใส่ชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินแทน และที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่มีโฉนดที่ดินซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1373 บัญญัติว่า ถ้าทรัพย์สินเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จัดไว้ในทะเบียนที่ดิน ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลผู้มีชื่อในทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง

ดังนี้ เมื่อจำเลยอ้างว่าที่ดินพิพาทจำเลยมีชื่อถือกรรมสิทธิ์แทนบุคคลอื่น แม้จำเลยจะมีชื่อในโฉนดที่ดินจำเลยก็ไม่อาจนำข้อสันนิษฐานดังกล่าวขึ้นอ้างได้ เมื่อโจทก์อ้างว่าเป็นสินสมรสย่อมได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าเป็นสินสมรสตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1474 วรรคสอง จำเลยปฏิเสธว่าไม่ใช่สินสมรส จำเลยจึงมีการการพิสูจน์ ที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่าจำเลยมีการการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในประเด็นนี้จึงชอบแล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อต่อไปว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยหรือเป็นของนางรัตน และร้อยตำรวจตรีโอภาส ซึ่งเป็นมารดาและพี่ชายจำเลย เห็นว่า จำเลยนำสืบอ้างว่านางรัตนและร้อยตำรวจตรีโอภาสร่วมกันซื้อที่ดินพิพาทจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดด้วยวิธีการประมูลราคา เพื่อความสะดวกในการทำนิติกรรมต่าง ๆ นั้น นางรัตนและร้อยตำรวจตรีโอภาสมอบให้จำเลยเป็นผู้ดำเนินการในการทำนิติกรรมต่าง ๆ แทน รวมทั้งลงชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทแทนการเข้าประมูลซื้อที่ดินพิพาทนี้จำเลยเป็นผู้เข้าประมูลซื้อในนามของจำเลยเองซึ่งพยานจำเลยทั้ง 3 ปาก ล้วนเป็นผู้ใกล้ชิดกันและเป็นผู้มีส่วนได้เสียต่อผลแห่งคดีเกี่ยวกับที่ดินพิพาทโดยตรงจึงต้องรับฟังพยานจำเลยด้วยความระมัดระวัง ที่จำเลยอ้างว่าเหตุที่นางรัตนและร้อยตำรวจตรีโอภาสให้จำเลยดำเนินการต่าง ๆ แทนเนื่องจากไว้วางใจจำเลย เพราะจำเลยเป็นบุตรและเป็นน้องสาว และจำเลยมีความคล่องตัวขับรถยนต์ด้วยตนเองได้ ส่วนนางรัตนอายุมากสายตาไม่ค่อยดีและขับรถไม่เป็น และร้อยตำรวจตรีโอภาสมีงานยุ่งติดราชการตำรวจ นอกจากนี้การซื้อขายที่ดินมีการติดต่อกับหน่วยงานราชการและมีเอกสารเป็นจำนวนมาก ที่ผ่านมาจำเลยติดต่อค้าขายแทนนางรัตนนั้น เห็นว่าการประมูลซื้อที่ดินพิพาทเป็นที่ดินมีราคาสูงหากนางรัตนและร้อยตำรวจตรีโอภาสเป็นผู้ประมูลซื้อและเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทแล้วให้จำเลยเป็นผู้มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินแทน ซึ่งแม้จำเลยจะเป็นบุตรนางรัตนและน้องสาวร้อยตำรวจตรีโอภาสก็ตาม แต่จำเลยยังมีคู่สมรสอยู่ซึ่งอาจส่งผลทางกฎหมายที่เสียหายต่อนางรัตนและร้อยตำรวจตรีโอภาสอย่างใหญ่หลวงได้ ดังนี้เพียงเหตุผลที่ว่าจำเลยมีความคล่องตัวขับรถยนต์ด้วยตนเองได้ ส่วนนางรัตนอายุมากสายตาไม่ค่อยดีและขับรถไม่เป็น จึงไม่สมเหตุผลเพราะข้อจำกัดต่าง ๆ ที่จำเลยอ้างมานั้น หากจำเลยต้องการช่วยเหลือนางรัตนก็สามารถพานางรัตนไปจัดการด้วยตนเองหรือมีการมอบอำนาจให้ทำแทนได้ รวมทั้งเหตุที่อ้างว่าร้อยตำรวจตรีโอภาสมีงานยุ่งติดราชการตำรวจก็เป็นเหตุผลที่เลื่อนลอยเพราะการรับราชการนั้นข้าราชการสามารถบริหารเวลาโดยขอลาพักหรือลาพักผ่อนเพื่อทำกิจธุระจำเป็นของตนได้ ประกอบกับร้อยตำรวจตรีโอภาสเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ในข้อกฎหมายดีว่าการที่ให้บุคคลอื่นเป็นผู้มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแทนอาจส่งผลเสียร้ายแรงอย่างไรต่อตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้ที่ให้ถือกรรมสิทธิ์แทนนั้นมีคู่สมรสด้วยแล้วอาจมีผลต่อทรัพย์สินระหว่างสามีภริยากับคู่สมรสของผู้ที่ให้ถือกรรมสิทธิ์แทนได้ ดังเช่นคดีนี้ นอกจากนี้คำเบิกความของจำเลยที่เบิกความตอบคำซักถามทนายจำเลยก่อนทนายโจทก์ถามค้านว่า วันที่จำเลยไปประมูลซื้อที่ดินพิพาทจาก ป.ป.ส. มีตัวจำเลย มารดาจำเลยและพี่ชายจำเลยไปร่วมประมูลเพียงสามคน ไม่มีบุคคลอื่นหรือทนายความเข้าไปช่วยเหลือในการประมูล ซึ่งเป็นการเบิกความที่ขัดแย้งกับที่จำเลยเบิกความไว้ในตอนแรกว่า จำเลยเป็นผู้ไปดำเนินการประมูลซื้อที่ดินพิพาทเอง และจำเลยยังตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า ขณะมีการประมูลที่ดินพิพาทจาก ป.ป.ส. พี่ชายข้าฯ เป็นผู้เข้าประมูล และประมูลได้รวม 3 แปลง แต่ต่อมาพี่ชายข้าฯ ได้ให้ข้าฯ ใส่ชื่อข้าฯ ในที่ดินพิพาทไว้แทน เหตุที่พี่ชายให้ใส่ชื่อข้าฯ ไว้แทนนั้น เพราะเดิมที่ดิน

พิพาทเป็นของข้าฯ แต่ถูก ป.ป.ส. ยึดไปขายทอดตลาด และพี่ชายข้าฯ ไม่สะดวกที่จะไปดำเนินการ จดทะเบียนโอน รวมทั้งเบิกความว่า การลงชื่อเข้าร่วมประมูลจาก ป.ป.ส. มีการระบุชื่อข้าฯ เป็น ผู้เข้าร่วมประมูล ไม่ได้ระบุชื่อมารดาและพี่ชายข้าฯ ด้วย นอกจากนี้ร้อยตำรวจตรีโอภาสก็ เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า วันที่จำเลยและมารดาไปประมูลซื้อที่ดินจาก การขายทอดตลาดของ ป.ป.ส. นั้น ข้าฯ เดินทางไปด้วย จำเลยเป็นผู้ลงชื่อเข้าร่วมประมูล แต่คนที่ ทำหน้าที่ในการถือป้ายเสนอราคาการประมูลคือตัวข้าฯ ซึ่งคำเบิกความของร้อยตำรวจตรีโอภาส เป็นการรับว่าในการไปประมูลซื้อที่ดินพิพาทนั้นร้อยตำรวจตรีโอภาสไปด้วย จึงขัดแย้งกับเหตุผลที่ จำเลยและร้อยตำรวจตรีโอภาสเบิกความไว้ว่าร้อยตำรวจตรีโอภาสให้จำเลยดำเนินการแทนเพราะ ติดราชการตำรวจและภริยาไม่สบาย จึงเป็นการเบิกความที่ไม่อยู่กับร่องกับรอยและขัดแย้งกันเอง จึงเป็นพิรุณและไม่น่าเชื่อถือ และที่จำเลยอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของนางรัตนาร้อยตำรวจตรี โอภาสที่ให้จำเลยดำเนินการต่าง ๆ แทน โดยในการประมูลซื้อที่ดินพิพาทใช้เงินของร้อยตำรวจตรี โอภาส 3,500,000 บาท ซึ่งหากเป็นการประมูลซื้อของร้อยตำรวจตรีโอภาสจริงและใช้เงินบางส่วน ของร้อยตำรวจตรีโอภาสแล้วเหตุใดจำเลยจึงต้องคืนเงิน 3,500,000 บาท ที่ใช้ในการประมูลซื้อนี้ ให้แก่ร้อยตำรวจตรีโอภาสด้วย โดยจำเลยเบิกความในหน้า 4 ย่อหน้าแรกว่า "ต่อมาได้นำที่ดิน แปลงตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ไปจำนองกับนายภราดรเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 เป็นเงิน 3,500,000 บาท โดยนำเงินจำนวนดังกล่าวคืนให้ร้อยตำรวจตรีโอภาส" ซึ่งสอดคล้องกับคำเบิกความของนางรัตนาร้อยตำรวจตรีโอภาสว่า ได้นำที่ดินแปลงตำบลบ้านดู่ไปจำนองกับ นายภราดรเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 เป็นเงิน 3,500,000 บาท โดยนำเงินจำนวนดังกล่าวไป คืนให้แก่ร้อยตำรวจตรีโอภาสฯ อันเป็นข้อยืนยันที่แสดงให้เห็นว่าร้อยตำรวจตรีโอภาสมิใช่ผู้เข้า ประมูลและเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทด้วย ส่วนเงินต่าง ๆ ที่นำมาจ่ายเป็นค่ามัดจำนั้นทางนำสืบของ จำเลยได้ความเพียงว่านำมาจากเงินหมุนเวียนบางส่วนภายในกิจการของนางรัตนาร้อยตำรวจตรี 1,500,000 บาท เงินของร้อยตำรวจตรีโอภาส 3,500,000 บาท และเงินที่นางรัตนาร้อยตำรวจตรียืมจากนาย วินัย 1,000,000 บาท นางสาวพัชฌณ 1,000,000 บาท และนางพองนวล 800,000 บาท รวม 2,800,000 บาท นั้น เห็นว่า ในส่วนของร้อยตำรวจตรีโอภาสซึ่งมีจำนวนมากถึง 3,500,000 บาท แต่จำเลยและร้อยตำรวจตรีโอภาสไม่มีพยานหลักฐานที่แสดงถึงแหล่งที่มาของเงินจำนวนดังกล่าว หรือนำเอกสารการเบิกถอนเงินจากธนาคารมาแสดงให้เห็นว่าร้อยตำรวจตรีโอภาสนำเงินจำนวนนี้ มาจากที่ใด จึงเป็นคำกล่าวอ้างที่เลื่อนลอยปราศจากพยานหลักฐานสนับสนุน สำหรับในส่วนของ บุคคลอื่นที่จำเลยอ้างว่านางรัตนาร้อยตำรวจตรีเป็นผู้ยืมมา แต่จากคำเบิกความของจำเลยตอบทนายโจทก์ ถามค้านว่ามีการชำระหนี้คืนแก่เพื่อน ๆ ของจำเลย โดยเป็นการชำระเต็มจำนวน และเมื่อจำเลย คืนเงินเพื่อนของจำเลยก็คืนหลักฐานการกู้ยืมให้ จากนั้นจำเลยได้ฉีกทำลายทิ้ง อันมีความหมายว่า เงินยืมดังกล่าวเป็นเงินที่จำเลยยืมจากเพื่อน ๆ ของจำเลยมิใช่นางรัตนาร้อยตำรวจตรีเป็นผู้ยืม ประกอบกับ เป็นการเบิกความกล่าวอ้างลอย ๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุน แม้จำเลย นางรัตนาร้อยตำรวจตรีโอภาสจะอ้างในทำนองว่า เมื่อได้ชำระหนี้ให้แก่บุคคลภายนอกหมดแล้วก็ได้รับ หลักฐานการกู้ยืมกลับมาและทำลายทิ้งไปแล้ว จึงไม่มีหลักฐานการกู้ยืมดังกล่าวมาแสดงนั้น ซึ่ง ผิดวิสัยของบุคคลที่ประกอบกิจการค้าขายเยี่ยงจำเลยที่ควรจะต้องเก็บหลักฐานดังกล่าวหรือถ่ายภาพ เก็บไว้บ้าง และแม้หากจะมีการทำลายไปแล้วจริงจำเลยก็ยังสามารถนำบุคคลที่อ้างว่าให้กู้ยืมเงิน มาเป็นพยานเพื่อสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของจำเลยได้ แต่จำเลยมิได้นำบุคคลใดเลยมาเป็นพยาน คงแต่กล่าวอ้างลอย ๆ เท่านั้น พยานหลักฐานของจำเลยจึงเป็นคำเบิกความที่ไม่มีพยานหลักฐาน

อันมาสนับสนุนทำให้มีน้ำหนักน้อย ส่วนที่นางรัตนาก็บอกว่า ในการประกอบกิจการของตน เงินหมุนเวียนบางส่วนได้มาจากการที่นางรัตนานำที่ดินพร้อมบ้านไปจำนองแก่นายสุไพฑเป็นเงิน 6,000,000 บาท มีวงเงินที่ใช้ได้ 5,000,000 บาท นั้น แต่จากสัญญาจำนองปรากฏว่านางรัตนาก่อสัญญาจำนองตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2557 ซึ่งทำก่อนที่ที่ดินพิพาทซึ่งเคยเป็นของจำเลยมาก่อน จะถูกโอนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและก่อนที่จำเลย จะเข้าประมูลซื้อที่ดินพิพาทถึง 1 ปี 4 เดือน จึงไม่น่าเชื่อว่าเงินที่ได้จากการจำนองดังกล่าวจะเป็น เงินที่นางรัตนาก่อใช้เป็นเงินมัดจำที่ดินที่ประมูลดังกล่าว และนอกจากนี้การที่จำเลยเป็นผู้จัดการ รวบรวมเงินชำระหนี้ที่อ้างว่านางรัตนาก่อขึ้นมาเองโดยทางนำสืบของจำเลยไม่ปรากฏข้อเท็จจริง เลยว่านางรัตนาก่อและร้อยตำรวจตรีโอภาสให้จำเลยจัดการหรือรู้เห็นให้จำเลยดำเนินการด้วย ซึ่ง พฤติการณ์ที่จำเลยปฏิบัติเสมือนหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อชำระหนี้ของตัวจำเลยเองโดยจำเลยนำ ที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 และ 53456 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทไปทำนิติกรรมด้วยตนเองหลายครั้ง คือ การนำที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 จดทะเบียนจำนองแก่นายภราดรเป็นเงิน 3,500,000 บาท ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 หลังจากนั้นจำเลยก็ขายที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ให้แก่นายสุวัฒน์เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่ไถ่ถอนจำนองกับนายภราดร โดยอ้างว่านำเงินส่วนที่เหลือไป ใช้คืนนางวิมลศรี 1,200,000 บาท คืนให้นายวินัย 1,000,000 บาท คืนให้นางสาวพัชฌณ 1,000,000 บาท และคืนให้นางพองนวล 800,000 บาท สำหรับการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินโฉนด เลขที่ 20691 จำเลยขายให้แก่นายอานนท์ และมีข้อตกลงกันว่านายอานนท์จะชำระเงินไถ่ถอน จำนองเป็นเงิน 6,000,000 บาท แล้วนำที่ดินไปแบ่งแยกเป็นแปลงเล็กหลายแปลง จากนั้นนาย อานนท์จะลงทุนก่อสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อขายพร้อมที่ดินดังกล่าวแล้วให้นางรัตนากับร้อยตำรวจ ตรีโอภาสมิกรรมสิทธิ์ร่วมกัน 1 ห้อง ส่วนที่เหลือเมื่อขายได้แล้วให้จำเลยจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ ให้แก่ผู้ซื้อโดยเงินที่ขายได้ตกเป็นของนายอานนท์ทั้งหมด และเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2561 จำเลย ได้รับเงินจากนายอานนท์ 6,000,000 บาท จึงนำไปไถ่ถอนจำนองในวันเดียวกัน นายอานนท์ขาย อาคารพาณิชย์พร้อมที่ดินโฉนดเลขที่ 58055 ให้แก่นางสาวปราณปรียาโดยจดทะเบียนโอนวันที่ 18 ตุลาคม 2562 ซึ่งการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินพิพาทโดยลำพังของจำเลยและการจัด การชำระหนี้เกี่ยวกับที่ดินพิพาทของจำเลยดังกล่าวข้างต้นนั้นมีลักษณะเหมือนเป็นการซื้อที่ดิน และจัดการหนี้สินของตนเองมากกว่าจะเป็นการดำเนินการแทนผู้อื่น พยานหลักฐานของจำเลยจึง ไม่สมเหตุผล คู่มือพิรุธไม่น่าเชื่อถือ นอกจากนี้ข้ออ้างในเรื่องการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินโฉนด เลขที่ 20691 กับนายอานนท์โดยมีการตกลงว่านายอานนท์จะชำระเงินไถ่ถอนจำนองเป็นเงิน 6,000,000 บาท แล้วนำที่ดินไปแบ่งแยกเป็นแปลงเล็กหลายแปลง จากนั้นนายอานนท์จะลงทุน ก่อสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อขายพร้อมที่ดินดังกล่าวแล้วให้แก่นางรัตนากับร้อยตำรวจตรีโอภาส มิกรรมสิทธิ์ร่วมกัน 1 ห้อง ส่วนที่เหลือเมื่อขายได้แล้วให้จำเลยจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ซื้อ โดยเงินที่ขายได้ตกเป็นของนายอานนท์ทั้งหมดนั้น ในข้อนี้จำเลยคงมีแต่สำเนารายการเดิน บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ซึ่งจำเลยอ้างว่านายอานนท์โอนเงินมาให้จำเลยเพื่อไปไถ่ถอนที่ดินโฉนด เลขที่ 20691 ในวันที่ 21 มีนาคม 2561 มาเป็นพยานเท่านั้น โดยจำเลยไม่ได้นำนายอานนท์มาเป็น พยานเพื่อสนับสนุนข้อกล่าวอ้างดังกล่าว ประกอบกับหากนายอานนท์นำเงิน 6,000,000 บาท ไป ไถ่ถอนจำนองที่ดินพิพาทแปลงดังกล่าวแล้วมีการแบ่งแยกเป็นแปลงเล็กหลายแปลง และนาย อานนท์ยังต้องลงทุนก่อสร้างอาคารพาณิชย์เพื่อขายอีกซึ่งคงจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก แต่กลับ ไม่ปรากฏว่าจำเลยกับนายอานนท์ทำบันทึกข้อตกลงกันเป็นหนังสือหรือมีการนำนายอานนท์มา

เป็นพยานเพื่อสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของจำเลย คำเบิกความของจำเลยจึงเลื่อนลอยไม่สมเหตุผล เมื่อพิจารณาคำเบิกความของจำเลย นางรัตนาร้อยตำรวจตรีโอภาสทั้งหมดโดยตลอดแล้ว เห็นว่า คำเบิกความของจำเลย นางรัตนาร้อยตำรวจตรีโอภาสไม่น่าเชื่อถือและมีน้ำหนักน้อย จำเลยจึงนำสืบไม่สมกับที่มีการพิจารณาพิพากษา พยานหลักฐานของจำเลยจึงไม่อาจรับฟังได้ตามที่ จำเลยกล่าวอ้างว่าที่ดินพิพาทคดีนี้เป็นของนางรัตนาร้อยตำรวจตรีโอภาสโดยรวมกันซื้อ มาจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่าที่ดิน พิพาทซึ่งรวมถึงที่ดินที่แบ่งในนามเดิมอีก 7 แปลง เป็นของจำเลยนั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาข้อ นี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของจำเลยข้อสุดท้ายว่า ที่ดินพิพาทเป็น สินสมรสระหว่างโจทก์และจำเลยหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยไปข้างต้นว่า จำเลย เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทรวมถึงที่ดินที่แบ่งในนามเดิมอีก 7 แปลง ด้วยการประมูลซื้อ มาจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การที่ดินพิพาทจะเป็น สินสมรสก็ต่อเมื่อจำเลยได้ที่ดินพิพาทมาในระหว่างสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1474 (1) แต่อย่างไรก็ตามการสมรสของโจทก์และจำเลยได้สิ้นสุดลงแล้วด้วยการที่จำเลย ยื่นฟ้องหย่าโจทก์และศาลมีคำพิพากษาให้หย่า ซึ่งการจัดการแบ่งทรัพย์สินของสามีภริยาในกรณีที่ มีการฟ้องหย่ากันนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1532 (ข) บัญญัติว่า "ถ้าเป็น การหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า" ดังนี้ เมื่อคดีนี้เป็นฟ้องให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของสามีภริยาเมื่อมี การหย่ากันแล้วโดยคำพิพากษาของศาลจึงต้องบังคับตามมาตรา 1532 (ข) กล่าวคือ ในส่วนของ การบังคับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้นให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า ซึ่งการพิจารณาการ ได้มาเกี่ยวกับสินสมรสนอกจากจะต้องพิจารณาตรา 1474 (1) ว่าเป็นทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาใน ระหว่างสมรสแล้วจะต้องพิจารณาตรา 1532 (ข) ประกอบด้วย โดยหากเป็นกรณีที่มีการหย่า โดยคำพิพากษา ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาในระหว่างสมรสที่จะเป็นสินสมรสจะต้องได้มาอย่างช้าสุด ไม่เกินวันฟ้องหย่าด้วย โดยคดีที่จำเลยฟ้องหย่าโจทก์มีการยื่นฟ้องในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 ส่วนที่ดินพิพาทจำเลยรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2558 ส่วน ที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 จำเลยรับโอนมาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 อันเป็นการได้รับโอนมาภาย หลังจากวันที่ 5 พฤศจิกายน 2558 ซึ่งเป็นวันที่จำเลยยื่นฟ้องหย่าโจทก์แล้ว แต่อย่างไรก็ตามที่ดิน พิพาททั้งสองแปลงดังกล่าวจำเลยได้มาจากการประมูลซื้อทอดตลาดเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2558 โดยที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 จำเลยชำระค่าที่ดินที่เหลือ 4,237,500 บาท ในวันที่ 30 ตุลาคม 2558 และจดทะเบียนโอนในวันที่ 17 ธันวาคม 2558 ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 จำเลยชำระค่าที่ดินที่ เหลือ 7,222,500 บาท ในวันที่ 29 มกราคม 2559 และจดทะเบียนรับโอนในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 ดังนี้ ถือว่าจำเลยได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ในวันที่ 17 ธันวาคม 2558 และได้ กรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 อันเป็นการได้มาภายหลังจากที่ จำเลยฟ้องหย่าโจทก์ และทางนำสืบของโจทก์ไม่สามารถรับฟังได้ว่าจำเลยนำเงินที่เป็นสินสมรสไป ชำระค่าที่ดิน เมื่อที่ดินพิพาททั้งสองแปลงนี้จำเลยได้มาภายหลังวันที่ฟ้องหย่า จึงไม่เป็นสินสมรส ของจำเลยกับโจทก์ตามมาตรา 1574 (1) ประกอบมาตรา 1532 (ข) โจทก์จึงไม่มีสิทธิขอแบ่งที่ดิน พิพาทโฉนดเลขที่ 20691 และเลขที่ 53456 จากจำเลย ที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่าที่ดินพิพาทโฉนด เลขที่ 20691 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (ซึ่งเป็นแปลงคง) และที่ดินโฉนดเลขที่ 58052, 58053, 58054, 58055, 58056, 58057 และ 58058 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัด

เชียงราย ซึ่งเป็นที่ดินที่จำเลยได้แบ่งในนามเดิมออกมาจากที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 และที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เป็นสินสมรสของโจทก์และจำเลย จึงไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน ส่วนฎีกาข้ออื่นของจำเลยเป็นรายละเอียด ไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลยต่อไป พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (ซึ่งเป็นแปลงคง) และที่ดินโฉนดเลขที่ 58052, 58053, 58054, 58055, 85056, 59057 และ 58058 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นที่ดินที่จำเลยได้แบ่งในนามเดิมออกมาจากที่ดินโฉนดเลขที่ 20691 และที่ดินโฉนดเลขที่ 53456 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุวิทย์ พรพานิช · อโนชา ชีวโสภณ · สมชัย ทิฆามูตมาร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3029/2566>